

ke deze tekst dus
illing, dat een phy-
bewijzen! Dat kan
t spreekt niet over
en zondaar. — Zie

eede citaten, om
e doen zien, hoe
pt.

elangrijke dingen
nt de betekenis
ontwikkeling van
terk een breede
groot belang om
schrijver hier tol
betekenis van

gende opmerkin-
schrijver klaag-
genoeg rekening

vertaling komt
t woord „natuur-
woorden uit het

1 natuur en na-
2 woord „physis“
voorden afgeleid

ek instellen, wat
nen wij één van
welke wijze het
gebruikt wordt
of nagaan, welke
woorden ph-
n psuchè, dat
door de Staten-
s“ vertaald werd

terp onderschei-

onder „natuur“
der nadere toe-
moeten weten,
aakgebruik wil

ons besproken
aarblijk niet
1 het citaat van
chelijke natuur
teelt) naar „na-
Grieksch psu-

een onderzoek
epaalde begrip-

r zelve, schoon
bruik van twee
kend is, toch
andacht gehad
met het begrip
1 heeft. Had hij
icht gehad dan
opmerking als
achterwege zijn
sch kent, weet,
physicus staat;
ent en in zijn
te mens“ zal
enken.

ons het betoog
Cor. 15:44 ver-
de schrijver, in

entaar op den
Prof. Grosheide
msterdam 1932
lezen tekst het

, wat leven heeft
en lichaam, dat
als het hier op
nover nekros, als
uchikon kan ge-
ood onderworpen
men daarbij, dat
het lot der ge-
niet, wat gezaaid
deren Gods. Zoo-
aan lichaam nog
ondanks de ver-
gen wordt er een
is.”

naarnaar hij in
gl Prof. Gros-

a voor in onzen
chikos dan ook
Paulus een bij-
Psuchikos is wat
klassiek spraak-
suchè heeft. Dit
chikos naast en
zifeld de bedoe-
na mè echontes,
20 etc., niet, wat
ing van ziel en

lichaam, waarbij we onder ziel, de persoonlijkheid, ons gehele geestelijk bestaan en ook nog wel het leven en onder lichaam al het stoffelijke van ons bestaan samenvatten, kent Paulus niet. Het ik, de persoonlijkheid noemt hij pneuma, vgl. vs. 11. Op zichzelf zou pneumatikos dus ook hier dienst kunnen doen om den niet bekeerden mensch aan te duiden. Dit zou echter verwarring stichten, en pneumatikos wordt de facto alleen gebruikt — ook hier ter plaatse — in den bij vs 13 omschreven zin. Zoo komt Paulus er toe, om van den niet-geloovigen mensch psuchikos te bezigen, hij heeft alleen maar psuchè. Psuchè is dus het leven, in tegenstelling met den dood.

Psuchè ligt daarom op gansch ander terrein dan pneuma, het teekent den mensch als levend wezen zonder meer. Daarom kan psuchikos den mensch aanduiden, met wien niets gebeurd is; den mensch, die alleen maar leeft, niet den Geest ontvangen heeft, vgl. vs 12.” (Laatste spatieering van ons. W.)

Waar een zoo bij uitstek vertrouwd N.T. deskundige als Prof. Grosheide aldus over „psuchikos“ spreekt, behoeven wij niet meer de gedachte te bestrijden, die in het door ons besproken boek in Aant. 39 eerste zin als vanzelfsprekend werd beschouwd.

E. In het vervolg van Aant. 39 zegt de schrijver, dat psuchikos niet vertaald kan worden door psychisch, en dat dat niet kan, zou dan blijken uit andere teksten, die hij aanhaalt.

Maar hier hebben wij te doen met een cirkelredeneering. Immers als ik onderzoeken moet wat het woord psuchikos beteekent, mag ik mij voor de betekenis van psuchikos in den eenen tekst nooit beroepen op het feit, dat het in een anderen tekst net zoo vertaald is. Het is immers mogelijk, dat het in beide gevallen verkeerd vertaald is.

Bovendien is niet duidelijk, waarom Paulus, stel al dat psuchikos natuurlijk beteekende, bij dit natuurlijk dan ook gedacht zou hebben aan „heel den mantel der functies“. Zoowel deze term als wat ermee wordt uitgedrukt lijkt ons aan het schriftuurlijk spraakgebruik stellig niet ontleend. Dit behoeft op zichzelf tegen dezen term niet te pleiten. Maar wel zou een nader bewijs voor de stelling, dat Paulus met het woord „psuchikos“ den mantel der functies bedoelde, uiterst gewenscht zijn geweest.

F. Wij oordeelen, dat de schrijver van bedoeld boek ook in zijn betoog over de betekenis van het woord „natuurlijk“ vervallen is in de fout, een zekere stelling, die hij bewijzen moet, te gebruiken om het bewijsmateriaal een bepaalde kleur te geven. Vanzelfsprekend is dit geheel onbewust geschied. Gelijk wij reeds eerder zeiden, komen vergissingen van dezen aard zoowel in de wetenschappelijke als populaire literatuur talloos vele malen voor.

Wij meenen, dat de schrijver van het door ons besproken boek in zijn methode van bewijsvoering zich in de war heeft laten brengen, doordien hij, sprekende over de betekenis van het woord „natuur“, nu eens uitging van 'Grieksche woord „physis“ en dan weer van het Nederlandsche woord „natuur“, dat in dat geval een vertaling was van een geheel ander woord.

G. Onbedoeld schoof de schrijver geheel op den achtergrond het gebruik van het woord physis, (= natuur) zooals de Schrift als geheel dat woord kent.

De Schrift spreekt wel degelijk, ook wanneer het gaat over de menschen in het algemeen, van „de menselijke natuur“; evengoed als over een „natuur der dieren“ (Jac. 3:7). Door die natuur zijn wij kinderen des toorns (Ef. 2:3). Die natuur kan ook meer speciale bepalingen geven: men kan van nature Jood zijn (Gal. 2:15). Ook de planten hebben hun eigen natuur (Rom. 11:24). Bovendien brengt de natuur zelve zekere gedragingen en zekere wetten mee (Rom. 1:26), terwijl het leven „van nature“ bij de heidenen een zich richten naar de wet medebrengt (Rom. 2:14).

Hier hebben wij telkens te doen met het Grieksche woord physis. Dat woord physis nu heeft in de Schrift evenals de woorden voor genade (charis), geloof (pistis), deugd (aretè), waarover wij vroeger reeds spraken, een geheel eigen betekenis gekregen.

Daardoor vinden wij in de Schrift het begrip menselijke natuur, waarbij natuur (= physis) in een anderen zin gebruikt wordt dan bij de Grieksche wijsgeeren, in een zeer specifieke betekenis.

En dat begrip „natuur“ had o.i. de schrijver nader moeten onderzoeken, om de vraag te beantwoorden, wat de Schrift nu eigenlijk onder die physis (= natuur) van den mensch verstaat.

(En over dit begrip menselijke natuur handelt de dogmahistorie der eerste eeuwen van onze jaartelling en dit begrip menselijke natuur is ook nog telkens weer in de zielkunde aan de orde.)

Wij meenen dan ook hier weer te moeten concluderen, dat de schrijver in zijn methode van bewijsvoering uit de Schrift een, zij het ook begrijpelijke, fout maakte.

J. W.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

Noodige verduidelijking.

Blijkens een brief, dien ik ontving naar aanleiding van het artikelje in het nummer van de vorige week (inzake de pogingen ten bate van afgestudeerden zonder emplooi) is de bedoeling van de actie niet duidelijk genoeg naar voren gekomen. Het gaat in dezen niet in de eerste plaats om een werkgelegenheid te vinden, die inkomsten geeft, om een betrekking dus, want tot dat doel zou een vergadering weinig baten. Maar de bedoeling is, dat voor de betrokkenen de mogelijkheid worde geschapen in hun vak praktisch werkzaam te zijn, en om hun wetenschappelijke ambities levend te houden, en om eenige vaardigheid te verkrijgen, die bij eventuele kans op een gesalarieerde betrekking zeker factor van aanbeveling zou zijn. Wanneer ingenieurs als assistent in een of ander bedrijf konden komen, leeraren als hospitant ervaring konden opdoen, medici in een ziekenhuis praktisch konden werken, zou dat voor allen van groote betekenis zijn. Want het is nog minder de inkomsten-quaestie, die voor hen urgent is — aangezien ze in den regel bij hun ouders kunnen blijven inwonen — dan wel het gevaar, dat ze hun wetenschappelijke belangstelling en hun arbeidsgeestelijkheid verliezen.

Daartegen nu kan een actie, als wordt bedoeld, inderdaad helpen. Als bedrijfsleiders, directeurs van ziekenhuizen en scholen de gelegenheid willen openstellen voor gegadigden, om als volontair werkzaam te zijn, wordt dat eerst-dreigende gevaar althans voor een goed deel afgewend. Is het mogelijk, daaraan een kleine toelage te verbinden, des te mooier, maar het gaat allereerst om de werkgelegenheid zelf.

Wie daaraan wil medewerken als „werkgever“, wordt gaarne ter vergadering uitgenodigd. Ook zal de Commissie schriftelijke bereidverklaring dankbaar aanvaarden. Uiteraard zal het echter gewenscht zijn, dat de betrokkenen in de plaats van hun inwoning kunnen blijven.

C. T.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Het Ontwerp Kweekschoolwet-Marchant.

Met groote voortvarendheid werkt Z.E. de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen aan de Opleiding van onze onderwijzers. Hij wil ook in dit onderdeel komen tot bezuiniging, maar meteen bereiken de verbetering van de toerusting van onze onderwijzers tot hun levenstaak. Ieder, die het met het onderwijs wel meent en ook de belangen van onze onderwijzers daarbij goed in het oog wil houden, zal deze poging van Minister Marchant hoogelijk waardeeren.

Het doet zoo goed, in een officieel stuk eens te lezen, dat toch ook de onderwijzer volledig toegerust de school in moet gaan. Daarom bedoelt dit ontwerp van de straks (met 1 Sept. 1934) van vier tot drie klassen teruggebrachte Kweekschool een vijfjarige te maken. De klassen 4 en 5 zullen dan maar voor de helft theoretische lessen ontvangen en de andere helft van de tijd zal worden besteed aan oefening in de praktijk van het schoolhouden. Heel wat van wat de Minister hier geeft, heeft in 1920 reeds kracht van wet gekregen, maar... is toen om financiële redenen niet uitgevoerd. Z.E. is van oordeel, dat de vijfjarige Kweekschool ook niet meer behoeft te kosten dan de nu nog bestaande vierjarige, vooral niet, wanneer de B-afdeelingen, die immers voor de hoofd-akte opleiden, vervallen. De onderwijzeressen, die zich tevreden stellen met een bevoegdheid voor de 1e en de 2e (eventueel de 3e) klasse van de Lagere School, kunnen die bevoegdheid behalen aan het einde van de derde Kweekschoolklas. Wie het eindexamen aan het einde van de vijfde klas doet, is daardoor volledig bevoegd als hoofd der school op te treden. Hij heeft dan evenwel geen bevoegdheid tot het geven van onderwijs in Fransch, Duitsch, Engelsch en Wiskunde, wat de wet van 1920 wel bedoelde.

Ieder gevoelt, dat deze bepalingen voor onze onderwijzers van groot belang zijn. Het gelobt, dat menigeen nu met het behalen der hoofdakte heeft, zal uit zijn. Ik weet wel, dat velen van oordeel zijn, dat de hoofdakte-misère voor een groot deel moet worden geweten aan de patiënten zelf, maar ik weet ook, dat er heel wat van die misère komt voor rekening van dat examen-stelsel en voor rekening van de omstandigheid, dat heel wat jonge onderwijzers eerst staan voor een volledige dagtaak, die vooral de eerste jaren zeer vermoeiend is, waarna ze dan nog een zware studie hebben te voltooien. Uit dit oogpunt ge-

zien, zijn de onderwijzers den Minister dankbaar voor dit voorstel.

Verder komt de Minister met zeer bepaalde voorstellen tot reguleering van de Opleiding, ook voor het Bijzonder Onderwijs. Z.E. is van oordeel, dat het niet mogelijk is, het oprichten en instandhouden van Bijzondere Kweekscholen met recht op Rijksvergoeding aan de volle vrijheid van de vereenigingen over te laten. Hij is van meening, dat daaruit tal van al te gewaagde proefnemingen ten nadeele van 's Rijks kas zouden voortvloeien, ongerekend, dat men in de komende jaren tot inkrimping van het aantal kweekscholen zal moeten komen. Daarom zal de oprichting en instandhouding van gesubsidiëerde scholen, na raadpleging van daarbij betrokken organisaties, den Onderwijsraad gehoord, voortaan de Koninklijke goedkeuring behoeven.

Als overgangsmaatregel bepaalt art. 43, dat de toestand van subsidiëering blijft tot 31 December 1935, zooals die op 31 Aug. 1934 is. Met ingang van 1 Sept. 1935 wordt het aantal kweekscholen verminderd, na raadpleging van daarbij betrokken onderwijsorganisaties, de Onderwijsraad gehoord, gelet op de behoefte aan kweekschoolopleiding en de daaraan verbonden Rijksuitgaven. Dan wordt vastgesteld, welke kweekscholen voor de vergoeding in aanmerking zullen komen, en in hoeverre een schadeloosstelling van Rijkswege zal worden verleend aan vereenigingen, wier kweekscholen diensgevolge met 1 Sept. 1935 worden opgeheven. De Minister acht niet meer noodig, elk jaar gelegenheid te geven tot het afleggen van het z.g. „staatsexamen“. Hij zal deze materie regelen in overeenstemming met de behoefte aan leerkrachten, voorzover daarin niet door de bestaande kweekscholen kan worden voorzien.

We zien dus, de reguleering van de opleiding bestaat in het beperken van het aantal kweekscholen en in vermindering van de gelegenheid voor het staatsexamen. Wie steeds heeft aangedrongen op reguleering van de opleiding, begroet hier natuurlijk plannen naar zijn hart. Het kan niet anders dan in de weg van beteugeling der vrije opleiding en van het opleiden naar de behoefte, die er op de scholen aan leerkrachten bestaat.

Dat de Minister spreekt van overleg met de betrokken onderwijsorganisaties, is ook naar ons hart. Maar daarmee komen meteen de bezwaren. Hoe ver zal dat overleg gaan? Want, Z.E. weet dat langzamerhand van ons wel, we zijn erg huiverig voor goedkeuring van onze plannen van Overheidswege. Het model, dat hij aanhaalt van de Nijverheidswet, roept voorbeelden in herinnering van minder aangename strekking. We komen hier nog eens weer pleiten voor het inschakelen van de onderwijsorganisaties in de zorg voor de opleiding.

De vrees, die Z. E. uitsprekt, dat tal van gewaagde proefnemingen zullen worden genomen met kweekschoolstichting, kan de Minister wel laten varen. Het is nog nooit een zaak van liefhebberij geweest, een kweekschool te stichten. Daarvoor is de risico te groot. Een opleidingsinrichting moet contact hebben met een bepaald aantal onderwijzersplaatsen. Dan is haar bestaan verzekerd en de risico van proefnemingen op staatskosten is vervallen.

Eén troost hebben we voor onze Protestantsch-Christelijke Kweekscholen: er zijn er niet te veel.

In het Mei-nummer van „De Chr. Kweekschool“ geeft Statisticus een goed gedocumenteerde becijfering, waaruit blijkt, dat we op den duur in de behoefte aan onderwijzers met de bestaande kweekscholen niet kunnen voorzien. Wordt nu door het vormen van de vierde en vijfde klas van de kweekscholen de toevoer een paar jaar grootendeels stopgezet, dan kunnen we, dank zij de radicale plannen van den Minister, op dit terrein een ordelijke toestand hebben.

Over dat woord „goedkeuring“ zullen nog wel enkele woorden vallen. De Minister komt met zijn voorwaarden, daartegen hebben we geen bezwaar, maar dan late hij ook weer de noodige vrijheid. In de strijd voor de „vrije school“ is ook de toelaatbare vrijheid van de kweekscholen begrepen.

Gr.

G. MEIMA.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De toestand der Wereldzending.

III

(Licht en Schaduw.)

In de wereldzending zijn van verschillende zijden leuzen aangeheven, waarin op kernachtige wijze het doel, dat de zending nastreeft, werd aangeduid. Er ligt iets goeds in, zagen wij in ons vorig artikel, al zijn ze op zichzelf genomen eenzijdig, en in zeker opzicht ook onjuist. Toch karakteriseren zij de wereldzending, en hebben ze ons wat te zeggen.

Bezien wij de zending naderbij, dan treft ons